

**Türkmenistanyň Adalat ministrliگی tarapyndan 2017-nji ýylyň
3-nji oktýabrynda 1101 san bilen döwlet belligine alnan**

**Türkmenistanyň Zähmet we ilaty
durmuş taýdan goramak ministriniň
2017-nji ýylyň “30” awgustyndaky
çykaran “70-Ö” belgili buýrugy bilen
TASSYKLANYLDY**

ZÄHMET ŞERTNAMASYNYŇ MYSALY GÖRNÜŞI

ZÄHMET ŞERTNAMASY № _____

“ _____ ” _____ 20__ ý.

_____ (şertnamanyň baglaşylan ýeri)

1. Işe kabul edýän _____ adyndan
(iş berýän ýuridik ýa-da fiziki şahsyň doly ady)

_____ esasynda hereket edýän _____
(tertipnama, düzgünnama) (ýolbaşçynyň ýa-da dolandyryjynyň, şahsyň wezipesi)

_____ (mundan beýläk - “**Iş beriji**”) bir tarapdan
(familiýasy, ady, atasynyň ady)

we işgär _____
(familiýasy, ady, atasynyň ady, pasportyň ýa-da ornuny tutýan resminamasynyň berlen ýeri, wagty, belgileri)

(mundan beýläk - “**Işgär**”) beýleki tarapdan aşakdakylar barada şu zähmet şertnamasyny baglaşdylar.

2. Iş beriji _____
(işgäriň familiýasy, ady, atasynyň ady)

_____ hünär derejesi boýunça
(iş berijiniň iş birliginiň sanawyna laýyklykda derejesi, hünär topary)

_____ (iş orny, şol sanda düzüm birliginiň ady: seh, bölüm, barlaghana we beýlekiler)
işe (wezipä) _____ kabul edýär (belleýär)
(wezipäniň, käriň, hünäriň ady - TDS 704-2010 (IHGWDK)* boýunça ýazylmaly)

3. Zähmet şertnamasy _____ işi boýunça baglaşyldy.
(esasy, utgaşykly)

4. Zähmet şertnamasy _____ baglaşyldy.
(möhletsiz, belli bir möhlete)

5. Şu zähmet şertnamasynyň hereket edýän möhleti 20__-nji ýylyň «_____»
_____ -dan 20__-nji ýylyň «_____» _____ -a çenli.

6. Zähmet şertnamasy _____ baglaşyldy.
(synag möhleti bilen, synag möhletsiz)

7. İşgäriň şu aşakdakylara hukugy bardyr:

1) Türkmenistanyň zähmet kanunçylygynda bellenilen tertipde şu zähmet şertnamasyny üýtgetmäge we ýatyrmaga;

2) şu şertnamada şertlendirilen işiň özüne berilmegine;

_____ * TDS 704-2010 (IHGWDK) - “Türkmenstandartlary” baş döwlet gullugynyň 2010-njy ýylyň 10-njy dekabryndaky №201 buýrugy bilen tassyklanan “Türkmenistanyň işçileriniň hünärleriniň we gullukçylarynyň wezipeleriniň döwlet klassifikatory”

3) zähmeti guramagyň, tehniki howpsuzlygyň döwlet standartlaryna, sanitariýa-gigiýena hem-de köpçülikleýin şertnamanyň (ylalaşygyň) talaplaryna laýyk gelýän iş ornuna;

4) iş ornunda zähmet şertleri, tehniki howpsuzlyk we zähmeti goramagyň talaplary hakynda doly we ygtybarly maglumat almaga;

5) hiç hili hukuk kemsidilmesi bolmazdan, deň gymmaty bolan zähmet üçin deň töleg, öz kärine, hünär derejesine, zähmetiň çylşyrymlylygyna, ýerine ýetirilen işiň mukdaryna we hiline laýyklykda Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen zähmet hakynyň iň az möçberinden pes bolmadyk zähmet hakyny öz wagtynda doly möçberde almaga;

6) özüne hasaplanan zähmet haky we ondan tutulan tutumlar hakynda maglumatlar almaga;

7) Türkmenistanyň kanunçylygynda göz önünde tutulan dynç günleriniň we rugsatlaryň berilmegine;

8) köpçülikleýin şertnamany (ylalaşygy) işläp taýýarlamaga gatnaşmaga we onuň bilen tanyşmaga;

9) zähmet borçlaryny ýerine ýetirmegi bilen baglanyşykly saglygyna ýa-da emlägine ýetirilen zyýanyň (zeleliň), öweziniň dolunmagyna we kepilliklerine;

10) wagtlaýyn zähmete ukypsyzlyk, göwrelilik we çaga dogurmak boýunça döwlet kömek pullaryny almaga, çaga seretmek boýunça tölegsiz rugsada;

11) has howply önümçilik şertlerinde işlenende iş beriji tarapyndan önümçilikde betbagtçylykly hadysalardan we hünär kesellerinden Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda hökmany şahsy ätiýaçlandyrmaga;

12) Türkmenistanyň zähmet kanunçylygynda, köpçülikleýin şertnamada (ylalaşykda) göz önünde tutulan beýleki hukuklara.

8. Işgär şu aşakdakylara borçludur:

1) öz zähmet borçlaryny päk ýürekden ýerine ýetirmäge;

2) bellenen zähmet kadalaryny (kadalaşdyrmalaryny) ýerine ýetirmäge;

3) zähmet düzgün-nyzamyny, kärhananyň içerki zähmet düzgün-tertiple kadalaryny berjaý etmäge;

4) iş berijiniň Türkmenistanyň kanunçylygyna, kärhananyň içerki zähmet düzgün-tertip kadalaryna we köpçülikleýin şertnamasyna (ylalaşygyňa) ters gelmeýän ýazmaça ýa-da dilden berýän buýruklaryny ýerine ýetirmäge;

5) zähmet gigiyenasyny, ýangyn howpsuzlygyny, zähmeti goramak we zähmetiň tehniki howpsuzlygyny üpjün etmek baradaky kadalary, gollanmalary, düzgünnamalary we buýruklary berjaý etmäge;

6) resminamalary, maddy, pul we gaýry gymmatlyklary saklamagyň bellenen tertibini berjaý etmäge;

7) öndürilýän önümiň, ýerine ýetirilýän işleriň, bitirilýän hyzmatlaryň hiline bolan bellenen talaplaryň berjaý edilmegini üpjün etmäge, işde ýaramaz hilli önümiň öndürilmegine ýol bermezlige, tehnologik düzgün-nyzamy berjaý etmäge;

8) iş berijiniň (eger iş beriji emlägiň aýawly saklanylmagy üçin jogapkärçilik çekýän bolsa, şol sanda iş berijidäki üçünji taraplaryň emlägine) we beýleki işgärleriň emlägine aýawly garamaga;

9) öz iş ornuny tertipli we arassa saklamaga;

10) Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda döwlet, täjirçilik we gaýry syrlaryny düzýän, özüne ynanylan maglumatlary aýan etmezlige;

11) adamlaryň ömrüne we saglygyna, iş berijiniň emläginiň abat saklanylmagyna howp döredýän ýagdaýyň ýüze çykanlygy hakynda iş berijä ýa-da gös-göni ýolbaşça gaýra goýman habar bermäge (eger iş beriji emlägiň abat saklanylmagy üçin jogapkärçilik çekýän bolsa, şol sanda iş berijidäki üçünji taraplaryň emlägine);

12) Türkmenistanyň zähmet kanunçylygynda, köpçülikleýin şertnamada (ylalaşykda) göz önünde tutulan gaýry borçlary ýerine ýetirmäge.

9. İş beriji şu aşakdaky hukuklara eýedir:

1) Türkmenistanyň Zähmet kodeksinde we Türkmenistanyň gaýry kadalaşdyryjy hukuk namalarynda bellenen tertipde işgärler bilen baglaşylan zähmet şertnamalaryny üýtgetmäge we ýatymaga hem-de işgärleri höweslendirmäge;

2) işe kabul edende işgärden belli bir zähmet işi (iş, gulluk) bilen meşgullanmaga bolan we (ýa-da) belli bir wezipäni eýelemek hukugyny we mümkinçiligini tassyklaýan, Türkmenistanyň Zähmet kodeksinde göz önünde tutulan resminamalaryň berilmegini talap etmäge;

3) eger iş beriji emlägi abat saklamak üçin jogapkärçilik çekse, zähmet şertnamasynyň şertleriniň we kärhananyň içerki zähmet düzgün-tertíp kadalarynyň ýerine ýetirilmegini, şeýle hem iş berijiniň emlägine, şol sanda iş berijidäki üçünji taraplaryň emlägine aýawly garalmagyny işgärlerden talap etmäge;

4) işe kabul edilýän şahsa synag möhletini bellemäge;

5) kärhananyň okuwa ibermegi bilen işgäriň harajatlarynyň öwezini dolmaga;

6) işgäriň kärhananyň içerki zähmet düzgün-tertíp kadalaryny, zähmet düzgün-nyzamyny bozanlygy hakyndaky meseläni zähmetkeşler köpçüliginiň garamagyna bermäge;

7) işgär tarapyndan ýetirilen zelesiň (zyýanyň) öweziniň dolunmagyny talap etmäge;

8) Türkmenistanyň zähmet kanunçylygynda, köpçülikleýin şertnamada (ylalaşykda) göz önünde tutulan beýleki hukuklardan peýdalanmaga.

10. İş beriji şu aşakdakylara borçludyr:

1) Türkmenistanyň zähmet kanunçylygyny, şu zähmet şertnamasynyň, köpçülikleýin şertnamanyň (ylalaşygyň) şertlerini berjaý etmäge;

2) şu şertnama laýyklykda iş bermäge we Türkmenistanyň kanunçylygynda göz önünde tutulan rugsatlary bermäge;

3) zähmeti goramagyň häzirki zaman serişdelerini ornaşdyrmaga, howpsuzlygyň we gigiýenanyň talaplaryna laýyk gelyän we önümçilik şikesleriniň, hünär keselleriniň önüni alýan zähmet şertleri bilen üpjün etmäge;

4) işgäriň zähmet borçlaryny ýerine ýetirmegi üçin gerek bolan serişdeler bilen üpjün etmäge;

5) işgäre zähmet hakyny öz wagtynda we doly möçberde tölemäge we Türkmenistanyň kanunçylygynda göz önünde tutulan beýleki tölegleri geçirmäge;

6) işgäriň soramagy bilen oňa hasaplanylýan zähmet haky we ondan tutulýan

tutumlar barada maglumat bermäge;

7) işgäriň şahsy maglumatlarynyň we zähmet depderçesiniň aýawly saklanylmagyny, ýöredilmegini üpjün etmäge hem-de olary aýan etmezlige;

8) işgäriň kärhanany dolandyrmaga gatnaşmagyna şertleri döretmäge;

9) işgäriň zähmet borçlaryny ýerine ýetirmegi bilen baglanyşykly, durmuş-hyzmatlary, saglygy goraýyş we gaýry hyzmatlar bilen üpjün etmäge;

10) Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen tertipde işgäriň hökmany döwlet pensiýa ätiýaçlandyrmasyna gatançlary geçirmäge;

11) Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen tertipde we şertlerde işgäriň zähmet borçlaryny ýerine ýetirmegi bilen baglanyşykly oňa ýetirilen zeleliň (zyýanyň) öwezini dolmaga;

12) eger işiň dowam edilmegi işgäriň saglygyna we ömrüne howp salýan ýagdaýynda işi togtatmaga;

13) has howply önümçilik şertlerinde işleýänleri önümçilikde betbagtçylykly hadysalardan we hünär kesellerinden Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda hökmany şahsy ätiýaçlandyrmaga.

14) Türkmenistanyň zähmet kanunçylygynda, köpçülikleýin şertnamada (ylalaşykda) göz önünde tutulan beýleki borçlary ýerine ýetirmäge.

11. Zähmet haky pul görnüşinde tölenilýär.

12. Zähmet haky tölemegiň şu aşakdaky şertleri bellenilýär:

1) zähmet şertnamasynyň baglaşylan gününde, wezipe sanawyna laýyklykda, tarif stawkasy (aýlyk wezipe haky) _____ manat (Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda bellenilýän daşary ýurt pullary) möçberinde;

2) tarif stawkasyny (aýlyk wezipe hakyny) ýokarlandyrmak Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda geçirilýär;

3) zähmetiň netijeleri boýunça işgäre sylaglar we höweslendirme tölegleri Türkmenistanyň kanunçylygyna we degişli düzgünamalara laýyklykda berilýär;

4) zähmete hak tölemegiň aýratyn şertleri _____
(görnüşü, düzgüni)

---

13. İşgäriň zähmet haky her ýarym aýdan az bolmadyk döwürde tölenilýär.

14. İş beriji İşgäre aşakdaky ýaly iş wagtyny we dynç alyş wagtyny belleýär:

1) iş gününüň (çalışygyň) başlanýan wagty _____;
(sagady, minudy)

2) dynç almak, naharlanmak üçin arakesmäniň wagty _____-den _____ çenli;

3) goşmaça arakesme _____-den _____ çenli;
(görnüşü)

4) iş gününüň (çalışygyň) tamamlanýan wagty _____;
(sagady, minudy)

5) çalışyk boýunça iş _____;
(çalışygyň dowamlylygy, bir çalışykdan beýleki çalışyga geçmek)

6) iş wagtynyň jemlenip hasaba alynýan tertibindäki iş _____;
(hasaba alynýan döwür)

7) üýtgäp durýan iş tertibindäki iş _____, şol sanda _____-den _____
(üýtgeýän wagt, kesgitlenen wagt)

_____ çenli naharlanmak we dynç almak üçin wagty goşmak bilen;

8) iş gününü böleklere bölmek bilen iş _____
(iş gününüň her böleginiň dowamlylygy - sagatda)

arakesme ____ -den ____ çenli;

dynç almak we naharlanmak üçin arakesme ____ -den ____ çenli;

9) dynç alyş günleri _____

(hepdäniň günleri ýa-da içki zähmet düzgün-tertibine laýyklykda)

15. Zähmet kanunçylygynda we Türkmenistanyň Prezidentiniň namalarynda bellenen ähli halk baýramçylyk we hatyra günlerinde işlenilmeýär.

16. Türkmenistanyň Zähmet kodeksinde bellenen şertlerde we dowamlylykda işgäre şu rugsatlar berilýär:

1) her ýylky esasy ____ senenama günü dowamlylykdaky tölegli rugsat;

2) goşmaça ____ senenama günü dowamlylykda tölegli rugsat;

Şeýle hem, işgäriň islegi esasynda, dowamlylygy zähmet kanunçylygynda bellenen çäklerde durmuş rugsady, zähmet haky tölenilmeýän rugsatlar berilýär.

17. Zähmet rugsady döwri üçin ortaça zähmet haky rugsadyň başlanýan gününden gijä galman tölenilýär.

18. Iş beriji işgäre kanunçylykda, köpçülikleýin şertnamada (ylalaşykda) göz önünde tutulan kepillikleri we öwezini doluş töleglerini _____ töleýär.

(görmüşleri)

19. Goşmaça şertler _____

(işgäriň ýagdaýyny ýaramazlaşdyрмаýan şertler görkezilýär)

20. Iş berijiniň ýa-da işgäriň başlangyjy esasynda şu zähmet şertnamanyň hereketi Türkmenistanyň Zähmet kodeksiniň talaplaryna laýyklykda bes edilýär we iş berijiniň buýrugy bilen resmileşdirilýär.

21. Zähmet şertnamasy bes edilen ýagdaýynda iş beriji işgäre Türkmenistanyň Zähmet kanunçylygynda göz önünde tutulan ýagdaýlarda we möçberde işden boşadylmagy bilen baglylykda kömek puluny töleýär.

22. Şu zähmet şertnamasy diňe taraplaryň razylygy boýunça üýtgedilip bilner.

23. Zähmet şertnamasyna gatnaşýan taraplar onuň talaplarynyň ýerine ýetirilmegi üçin Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen tertipde jogapkärçilik çekýärler.

24. Zähmet şertnamasynda göz önünde tutulan şertleri boýunça ýüze çykýan şahsy zähmet jedellerine, kärhananyň zähmet jedelleri baradaky topary ýa-da kärdeşler arkalaşygy guramasy, taraplaryň özara düşünişmek ýoly bilen, şeýle hem yokarda durýan edara ýa-da kazyýetler tarapyndan garalýar.

25. Şu şertnamada göz önünde tutulmadyk meseleler, Türkmenistanyň zähmet kanunçylygyna laýyklykda düzgünleşdirilýär, şol sanda, on sekiz ýaşyna ýetmedik şahs bilen zähmet şertnamasy Türkmenistanyň Zähmet kodeksiniň 23-nji maddasyna laýyklykda baglaşylýar.

26. Şu şertnama deň hukuk güýjüne eýe bolan iki sany asyl nusgada düzüldi, olaryň birisi Işgärde, beýlekisi Iş berijide saklanýlar.

Iş beriji

Işgär

_____
(goly, familiýasy, ady, atasynyň ady)

_____
(goly, familiýasy, ady, atasynyň ady)

M.Ý.